

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E.

Kiadó:
Az Országos Erdészeti-Egyesület.

Szerkesztő:
Bedő Albert.

Megjelenik minden hónap 28.-án.

Harminczkettedik évfolyam. IV. füzet.

1893. április hó.

Előfizetési díj egy évre 8 frt. Az Országos Erdészeti Egyesület azon alapító tagjai, kik legalább 150 frt alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is a 8 frt évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Oly alapító tagok, kik 150 frtnál kevesebbet alapítottak, 3 frt kedvezményi árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca, 10. szám. II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének.

Az országos erdészeti egyesület felterjesztése a földmivelésügyi magyar királyi ministeriumhoz az állami erdőtisztek fizetésének rendezése ügyében.

Nagyméltóságú Minister ur!

Az országos erdészeti egyesület múlt évi deczember hó végén megtartott legutolsó közgyűlésében, egy általános helyesléssel fogadott indítvány alapján, egyhangulag elhatározta, hogy az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvény meghozatala alkalmából, az ezen törvény keretéből kihagyott állami erdőtisztek érdekében Nagyméltóságodhoz feliratot intéz, s az állami erdőhatóságok személyzetének fizetésük javítása iránt előterjesztett kérelmét, erkölcsi támogatásában részesíti.

Engedje meg tehát Nagyméltóságod, hogy e közgyűlési határozatnak eleget téve jelen tiszteletteljes felterjesztésünk-

ben részünkről is, általánosan ismert jóindulatába ajánlhassuk az erdőtisztek kérelmét, melyet a viszonyok ismerete alapján mi is teljes meggyőződéssel méltányosnak és igazságosnak mondhatunk.

Kétségbevonhatlan tény ugyanis, Nagyméltóságú Minister ur, hogy az erdőtiszteknek jelenlegi javadalmazása nem elégti ki azokat az igényeket, melyeket ezen szolgálati ág alkalmazottjai képzettségük és szolgálataik alapján méltányosan támaszthatnak; sőt határozottan állithatjuk azt is, hogy az állami erdőtisztek mostani javadalmazása, a családos tisztviselőkre nézve, még az egyszerű megélhetést is nehezzé és küzdelmessé teszi.

Mi már évekkkel ezelőtt foglalkoztunk, egy hasonló indítvány alkalmából, ezzel a kérdéssel s lelkiismeretesen összegyűjtött adataink és tapasztalataink alapján már akkor arra a meggyőződésre jutottunk, hogy az erdészettel méltányosan összehasonlítható szolgálati ágak kivétel nélkül mind jobban voltak javadalmazva s kedvezőbb előmeneteli feltételekkel birtak, mint az állami erdészet alkalmazottjai. Erre vonatkozó adatainkat feleslegesnek tartjuk most felsorolni, de hivatkozunk egyesületünk elnökének azon beszédére, melyet az állami erdészet költségvetésének részletes tárgyalása alkalmával 1886. évi február hó 3-án a képviselőházban tartott s melyben ezen állításunk pontos számadatokkal volt igazolva.

Ezen idő óta azonban az életviszonyok még kedvezőtlenebbekké váltak a tisztviselőkre nézve, úgy, hogy maga a törvényhozás is sürgős szükségét érezte annak, hogy a tisztviselők anyagi helyzetén törvény által javítson. A létrejött törvény azonban az állami erdőtisztek javadalmazását ez uttallal is éritetlenül hagyta s ennek aztán az lett a következménye, hogy az erdészeti ág ma már nemesak a

vele méltányosan összehasonlítható szolgálati ágak között, de mondhatni az összes szolgálati ágak közt is a legutolsó, a legmostohább helyet foglalja el.

Világosan kitűnik ez abból a kimutatásból, melyet tizenöt szolgálati ág javadalmazásáról ide csatolni bátorkodunk s melyben egyfelől az 1893. évi IV. törvényczikk alapját képező törvényjavaslathoz mellékelt táblázatok alapján s másfelől az 1893. évi állami költségvetés alapján, minden adatot összeállítottunk, melyből az egyes szolgálati ágak átlagos fizetései, különböző fizetési fokozatainak aránya és előmeneteli viszonyai megitélhetők.

Ezen kimutatás első csoportja szerint a végleges állapotnak megfelelő átlagos fizetések a következők lesznek:

I. Azon szolgálati ágaknál, melyekre az új törvény hatálya kiterjed:

1. A kincstári jogügyi igazgatóságoknál és ügyészségeknél	1.302	forint.
2. A vízépítészeti hivataloknál	1.197	»
3. Az államépítészeti hivataloknál, tengeri hajózásnál, postánál- és távirdánál alkalmazott műszaki személyzetnél	1.168	»
4. A bányakapitányságoknál	1.147	»
5. A pénzügyigazgatóságoknál, földadó-nyilvántartásnál stb.	1.043	»
6. A pénzügyőrségnél	1.040	»
7. A kir. törvényszéknél, járásbiróságoknál, ügyészségeknél	971	»
8. A belügyi, pénzügyi, igazságügyi és földmivelésügyi ministeriumok alá tartozó számvevőségeknél és az állami számvevőszéknél	931	»
9. A posta és távirda kezelő-személyzeténél	892	»

10. A dohányjövedéknél, adó- és lottó-hivataloknál	837	frt
11. Az állandó kataszternél	821	»
<i>II. Azon szolgálati ágaknál, melyekre az új törvény hatálya ki nem terjed:</i>		
12. A m. kir. államvasutak gépgyárainál és a diósgyőri aczelgyárnál	1.236	»
13. A m. kir. államvasutaknál	1.115	»
14. A bányászatnál és vasműveknél	987	»
15. Az állami jószágoknál	907	»
16. Az állami erdészetnél, erdőfelügyelő-ségeknél	801	»

Ezen sorozat szerint tehát való igaz, hogy az összes nagyobb szolgálati ágak között az állami erdészet van a legrosszabb helyzetben. Még megközelítőleg is csak két szolgálati ág áll közel hozzá, a többi mind jelentékenyen magasabb átlagfizetéssel bír.

Ámde a fizetések közötti arányt ezen számadatok még nem mutatják a valóságnak megfelelően, és pedig azért nem, mert az előbbi összehasonlításnál az egyes szolgálati ágak egész személyzetükkel (segédszemélyzetükkel együtt) vétettek számításba, a segédszemélyzet pedig egyes szakoknál igen jelentékeny s ennek folytán, miután csekélyebb kvalifikációjához mértén, szerényebben van javadalmazva, az egész szak átlagfizetését szembeszökően alászállítja.

A bíróságoknál például az 5.530 tisztviselőből álló teljes létszámból, nem kevesebb mint 1.778 egyén az irnokokra és fogházfelügyelőkre esik, kik mindössze 600 forint átlagfizetést élveznek s a kik tehát, ha szintén beszámítatnak, az egész személyzet átlagfizetését rendkívül alászállítják. És mégis a bíróságok átlagfizetése 971 frtra rug.

Az állami erdészetnél ellenben az 503 tagból álló

személyzetben mindössze 15 olyan tisztviselő foglal helyet, ki nem bir magasabb kvalifikációval; a többi mind olyan szakemberekből áll, kik az érettségi vizsga letétele után három s részben négy évet a selmeczi akadémián töltöttek, ennek elvégzése után legalább két évig gyakorlatilag képezték magukat s azután, az államvizsgát letéve, oklevelet nyertek. Az államerdészetnél még csak azon kezdő szakemberek sincsenek a létszámba belefoglalva, kik az erdőakadémiát teljesen elvégezték, de az államvizsgát még nem tették le. Ha ezek az ugynevezett műszaki dijnokok is beszámítottak volna a személyzetbe, akkor az erdészeti szak átlagos fizetése az előbb kimutatott 801 forintról épen 715 forintra szállott volna le.

Igazságosan tehát az erdőtisztek helyzetét a többi tisztviselőkével szemben, csak úgy lehet a valóságnak megfelelően feltüntetni, ha a segéd- és kezelőszemélyzet mellőzésével, a többi szakoknál is csak azon tisztviselők vétetnek számításba, a kik magasabb kvalifikációval birnak, vagyis a kiknek valamely felsőbb tanintézetet kellett előbb végezni, hogy az általuk betöltött állásokra az 1883. évi I. törvényzikk értelmében kinevezhetők legyenek.

Ezen az alapon téve meg azonban az összehasonlítást, az aránytalanság már sokkal nagyobb az erdőtisztek rovására, mint a hogy azt az előbbi sorozat mutatja.

Mert a kizárólag magasabb kvalifikációval biró tisztviselők átlagos fizetése (a kimutatás II. táblázata szerint) a következő :

1. A kincstári jogügyi igazgatóságnál és ügyészségeknél	1.511 forint
2. A bányakapitányságoknál	1.422 »
3. A postánál és távirdánál	1.279 »

4. A m. kir. törvényszékeknél és ügyész- ségeknel	1.269	frt
5. A pénzügyigazgatóságoknál stb.	1.262	»
6. A vízépitészeti hivataloknál	1.197	»
7. Az államépitészeti hivataloknál	1.168	»
8. Az állandó kataszternél	1.012	»
9. A bányászatnál és vasműveknél	1.005	»
10. Az államerdészetnél pedig	800	»

Az erdészeti tisztviselők tehát a bányászatnál és az állandó kataszternél alkalmazott szakképzett tisztviselőkhöz képest több mint 200 forinttal, a többiekhez képest pedig 300—700 forinttal vannak átlagosan rosszabbul javadalmazva.

És ez a különbség nem csak az átlagfizetéseknél áll fenn, hanem, mint a kimutatásból kivehető, az egyes fizetési fokozatokban is. A VIII. fizetési osztályba sorozott tisztviselők fizetései például — hogy csak egy-két példát említsünk — az előbb felsorolt szolgálati ágaknál, s az előbbi sorrend szerint a következők: 1.622, 1.600, 1.600, 1.700, 1.627, 1.600, 1.600, 1.612, 1.421 forint, az erdészetnél pedig 1.276 forint; a X. díjosztályba tartozóké pedig szintén az előbbi sorrend szerint: 917, 925, 900, 900, 900, 902, 900, 900, 895 forint, az erdészetnél pedig 625 forint.

Az átlagos fizetésnél mutatkozó nagy különbség, tehát nem valamely véletlen okból származik, — a milyen ok lehetne például az, ha az erdészetnél bizonyos kisebb javadalmazású segéd-tisztviselők oly nagy számban volnának alkalmazva, mint például a bíróságoknál, — hanem a különbségnek legfőbb oka az, mert az erdőtisztek minden fizetési osztályban rosszabbul vannak javadalmazva, mint a többi tisztviselők.

Másfelől azonban az is tény, hogy az erdészetnél a jobban javadalmazott magasabb állomások száma is aránylag csekélyebb, mint más szakoknál.

A IX. rangosztályon felüli állomások száma például a felsőbb kvalifikációhoz kötött összes állomások számának:

1. a kincstári jogügyeknél 48%-át,
2. a postánál és távirdánál 37%-át,
3. a bányakapitányságoknál 37%-át,
4. a bíróságoknál 41%-át,
5. a pénzügyigazgatóságoknál 37%-át,
6. a vízépítészeti hivataloknál 22%-át,
7. az államépítészeti hivataloknál 17%-át,
8. a bányászatnál és vasműveknél 27%-át,
9. az államerdészetnél pedig csak . . . . . 14%-át teszi

ki, úgy, hogy az állandó kataszter személyzetét leszámítva, ebben a tekintetben is az erdészet van a legrosszabbul szituálva.

Egyébiránt nincs is szükség ily összehasonlító adatokra, hogy az állami erdészetnél fennálló csekély fizetéseket, kedvezőtlen előmeneteli viszonyokat és az ezekből származó tarthatatlan állapotot egész világosan feltüntetni lehessen. Elégségesek ehez maguk az erdészetre vonatkozó költségvetési adatok is, melyek az 1892. évi állapot szerint a következő képet nyújtják:

Az állami erdőknél, községi erdőknél, erdőfelügyelő-ségnél és erdőőri szakiskoláknál rendszeresítve volt 1892-ben 503 tiszti állomás. Ebből be volt sorozva:

a	VI. rangosztályba	2.500	frt	fizetéssel	5 =	1·0 ⁰ / ₆	} 14·3 ⁰ / ₆	
a	VII.	»	2.000	»	1 =	0·2 ⁰ / ₆		
a	»	»	1.800	»	12 =	2·3 ⁰ / ₆		
a	»	»	1.600	»	4 =	0·8 ⁰ / ₆		
a	»	»	1.500	»	10 =	2·0 ⁰ / ₆		
a	VIII.	»	1.400	»	14 =	2·7 ⁰ / ₆		
a	»	[részb. IX. r. o. is]	1.200	»	27 =	5·3 ⁰ / ₆		
a	IX. rangosztályba	1.000	»	»	24 =	4·7 ⁰ / ₆		} 22 ⁰ / ₆
a	»	»	900	»	15 =	3·0 ⁰ / ₆		
a	»	»	800	»	102 =	20·3 ⁰ / ₆		} 85·7 ⁰ / ₆
a	X.	»	700	»	89 =	17·7 ⁰ / ₆		
a	»	»	600	»	89 =	17·7 ⁰ / ₆		
a	XI.	»	550	»	31 =	6·3 ⁰ / ₆		
a	»	»	500	»	2 =	0·4 ⁰ / ₆		
a	XII.	»	480	»	37 =	7·4 ⁰ / ₆	} 78 ⁰ / ₆	
a	»	»	360	»	41 =	8·2 ⁰ / ₆		
					503	100 ⁰ / ₆		

Ezek a számadatok oly világos képet nyújtanak az erdőtisztek szomorú helyzetéről, hogy valóban alig szükséges még magyarázatul hozzájuk tenni valamit. Mert a hol az állomásoknak mindössze csak 14⁰/₆-a van 1.000 frtnál magasabb fizetéssel javadalmazva, sőt 800 frtnál magasabb fizetést is a személyzetnek csak 22⁰/₆-a élvez, ott csakugyan el lehet mondani, hogy a tisztviselőknek legalább fele nem fogja túlhaladni azt a fizetési fokozatot, melybe más szolgálati ágaknál magasabb kvalifikáció mellett, tulajdonképpen kezdő tisztviselők szoktak besoroztatni.

Az erdőtisztek zömének mindenesetre el kell készülvén lenni, hogy megfelelő képzettség s lelkiismeretes szolgálat mellett is 800—1.000 forint fizetéssel fejezik be szolgálatukat s ha elhaláloznak, legfeljebb 340—380 forint

nyugdíjt hagynak hátra özvegyüknek. És, hogy ezt nem csupán következtetni lehet, de tényleg a valóságban is így van, azt a tényleges nyugdíjazási adatok igazolják.

A jelenleg erdészeti nyugdíjt élvező 85 egyén közül ugyanis, — mint hiteles adatokkal igazolható, — összesen 60 egyén, tehát az összes nyugdíjasoknak 71%-a lépett 25—40 évi szolgálat után 1.000 forintnál csekélyebb fizetésből nyugalomba, sőt a 800 forintnál kisebb fizetés után nyugalmazottak száma is 49-re, vagyis az összes nyugdíjasoknak 58%-ára rug, bizonyítékaul annak, hogy az állami erdészethnél a hosszabb ideig szolgáló tisztviselőknek is csak mintegy négytizedrésze képes a mostani fizetési rendszer mellett 800 forintnál magasabb fizetéshez jutni, mire kiszolgál.

Pedig az előmenetel feltételei a mostani nyugdíjasokra nézve valamivel még kedvezőbbek voltak, mint lesznek jövőre, mert a kisebb javadalmazású állomások aránya a községi erdők állami kezelésbe vétele után, még tulnyomóbbá vált, mint előbb volt.

És mindezekhez hozzájárul még az is, hogy az állami erdészethnél még a 800 forintos fizetést sem egészen könnyű elérni. Következtetni lehet ezt már abból is, hogy azoknak, a kik jelenleg ezen fizetési fokozatban vannak, 11%-a már 35 éven felüli, 21% a 30—35 évi, 27%-a 25—30 évi, 11%-a 20—25 évi, 23%-a 15—20 évi szolgálattal bír s csupán 7%-a szolgál 15 évnél rövidebb idő óta.

De még jobban és világosabban feltüntetik az előmenetel nehézségeit, még az alsóbb fizetési fokozatokban is, a következő szám adatok, melyekben a jelenleg szolgálatban álló erdészeti tisztviselők átlagos életkora és átlagos szolgálati ideje van kimutatva a különböző fizetési fokozatokban.

Az 1892. évi állapot szerint ugyanis, mely időpontra nézve adatainkat összegyűjtöttük:

a	360	frtos	gyakornokok	. . . . .	átlag 26	életévvel és átlag	1	}
a	480	»	»	. . . . .	» 28	»	»	
az	550	»	erdészjelöltek	. . . . .	» 29	»	»	
a	600	»	erdészek	. . . . .	» 32	»	»	
a	700	»	»	. . . . .	» 39	»	»	
a	800	»	főerdészek (alerdőfelügyelők)	. . . . .	» 47	»	»	
a	900	»	»	. . . . .	» 47	»	»	
az	1.000	»	»	. . . . .	» 54	»	»	
az	1.200	»	erdőmesterek	. . . . .	» 47	»	»	
az	1.400	»	»	. . . . .	» 41	»	»	
az	1.500	»	főerdőmesterek (erdőfelügyelők)	. . . . .	» 45	»	»	
az	1.600	»	»	. . . . .	» 53	»	»	
az	1.800	»	erdőtanácsosok (erdőfelügyelők)	. . . . .	» 49	»	»	
a	2.000	»	»	. . . . .	» 54	»	»	
a	2.500	»	erdőigazgatók	. . . . .	» 50	»	»	

Mint ezekből az adatokból látható, az erdészetenél már ahhoz is hosszú idő szükséges, hogy a kezdő tisztviselők a 600 frtos fizetéshez eljussanak, a 700, 800 frtos fizetéseknél pedig oly stagnáció áll be, melynek a végét a legtöbben nem is érik el, a mi természetes is, mert mint fentebb kimutattuk, a 800 frtnál magasabb fizetéssel javadalmazott állomások száma a teljes létszámnak csak 22°/_o-át teszi ki.

Pedig azok a tisztviselők, a kik 600—700 és 800 frttal vannak javadalmazva, nem alárendelt teendőket végeznek, hanem ellenkezőleg olyan állomásokat látnak el, melyekre az állami erdőgazdaság sulypontja esik. Ezek vezetik ugyanis egyéni felelősséggel az ugynevezett erdőgondnokságokat, melyek a tulajdonképeni gazdasági és kezelési teendőket ellátják, úgy, hogy azt lehet mondani az állami erdők gazdasági eredménye is első sorban ezen 600—800 frtos tisztviselők munkásságától van feltételezve.

Németország különböző államaiban az »Oberförsterek«, kik ezen hatáskört betöltik, tulajdonképen könnyebb, kevésbé fáradságos teendőket végeznek, mert a kerületeik kisebbek,

a gazdaság vitele, miután majdnem minden termék tövön az erdőben adatik el, egyszerűbb, az anyagkezeléssel nem vesződnek s így felelősségük is hasonlithatatlanul kisebb. És mégis mennyivel jobban vannak ezek javadalmazva a mi erdészeinknél és főerdészeinknél.

A főerdészek fizetése a mi pénzünk szerint:

Poroszországban . . .	1.440	frttól	2.700	frtíig,	emelkedik	átlag	tehát	2.070	frtra.
Szászországban . . .	2.160	»	2.700	»	»	»	»	2.430	»
Württembergben . . .	1.512	»	2.394	»	»	»	»	1.953	»
Badenben	1.200	»	3.000	»	»	»	»	2.100	»
Hessenben	1.500	»	2.700	»	»	»	»	2.100	»
Elsass-Lothringenben . . .	1.560	»	2.640	»	»	»	»	2.100	»
Braunschweigban . . .	1.620	»	2.700	»	»	»	»	2.160	»
Bajorországban . . .	2.016	»	2.880	»	»	»	»	2.448	»

Mint ezekből látható, Németországban a kezeléssel megbizott főerdészek évi fizetése csekély különbséggel épen a háromszorosát teszi ki a mi, hasonló működési körrel bíró kezelő erdészeink és főerdészeink 600—700 és 800 frtos fizetésének.

Igaz ugyan, hogy magasabb állásokba a német főerdészek közül is kevés juthat el, mert mint nálunk, Németországban is tulsulyban vannak a kezelő erdőtisztai állomások; de ezért a németországi főerdészeknek nincs okuk panaszcra, mert ha állomásaikon végig megmaradnak is, idővel magasabb fizetést érhetnek el, mint nálunk a legmagasabb állásban lévő erdőigazgatók.

Németországban ugyan az erdők többet jövedelmeznek mint nálunk, de ha ez a körülmény nem is hagyható egészen figyelmen kívül, az erdőtisztek fizetésének megszabásánál irányadó nem lehet egyedül, s legalább a fizetések minimumának megállapításánál mindenestre más körülményeknek: a tisztviselők szakképzettségének, általános műveltségének, társadalmi állásának és ezekhez mérten a tisztességes megélhetési feltételeknek kell első sorban elhatározónak

I. Táblázat.

Az összes tisztviselők létszámáról, átlag-fizetéséről és a különböző

Folyó szám		Az V-ik		
		rangosztályba sorozott tisztviselők		
		száma	átlag fizetése	%
	A) Azon szolgálati ágaknál, melyekre az 1893. évi IV. t.-cz. hatálya kiterjed. (Az idézett törvénycikkre vonatkozó törvényjavaslathoz mellékelt táblázatok szerint.)			
1	A jogügyi igazgatóságnál és a kincstári ügyészségek-nél alkalmazott tisztviselők.	1	5000	1.2
2	Vízépítészeti hivataloknál alkalmazott műszaki sze-mélyzet (főmérnök, segédmérnök).	.	.	.
3	Az állam-építészeti hivataloknál, a tengeri hajózásnál, a pósta- és távirvánál alkalmazott főmérnökök, segédmérnökök, felügyelők.	.	.	.
4	A bányakapitányságoknál alkalmazott tisztviselők.	.	.	.
5	A pénzügyigazgatóságoknál, a fővárosi adófelügyelő-ségnél, a központi földadó-nyilvántartási és hely-szinelési felügyelőség-nél és a segédhivataloknál alkalmazott tisztviselők.	1	4000	0.07
6	Pénzügyőrség.	.	.	.
7	Kir. törvényszékek-nél, járási bíróságoknál és kir. ügyészségek-nél alkalmazott tisztviselők.	.	.	.
8	A belügyi, pénzügyi, kereskedelemügyi, földmivelésügyi és igazságügyi ministeriumok alá tartozó számvevő-ségek-nél és az állami számvevőségek-nél alkalm. tisztv.	3	4667	0.3
9	A postánál és távirvánál alkalmazott személyzet.	.	.	.
10	A dohányjövődéki központi igazgatóságnál, az adó és fogyasztási adóhivataloknál, a dohányjövődéknél, a vám-, lottó- és sóhivataloknál, a központi bélyegraktár-aknál és az állami hidaknál alkalmazott tisztviselők.	1	5000	.
11	Az állandó kataszternál alkalmazott tisztviselők.	.	.	.
	B) Azon szolgálati ágaknál, melyekre az 1893. évi IV. t.-cz. hatálya ki nem terjed. (Az 1892. évi államköltségvetés alapján összeállítva.)			
12	a) A m. k. államvasutak gépgyáránál alkalm. tisztv. b) A diós-győri vas- és acélgyáránál alkalm. tisztv.	.	.	.
13	A kir. államvasutaknál alkalmazott tisztviselők.	30	4300	0.7
14	A bányászatonál és vasműveknél alkalm. tisztviselők.	2	4500	0.6
15	Az állami jószágoknál alkalmazott tisztviselők.	.	.	.
16	Az államerdészetnél alkalmazott tisztviselők.	.	.	.

I. Megjegyzés. Ezen valamint a következő II. és III. táblázat összeállításánál a ministeriumok létszámába besorozott központi tisztviselők közül csak a számvevőségek személyzete vétetett számításba. A többiek minden szolgálati ág-nál figyelmen kívül hagytak.

I. Táblázat.

fizetési osztályokba besorozott állomások százalék-arányáról.

A VI-ik			A VII-ik			Rangosztály nélküli gyakornokok			Az összes tiszt- viselők száma	Eszik egy tiszt- viselőre átlag fizetés
rangosztályba sorozott tisztviselők										
száma	átlag fizetése	%	száma	átlag fizetése	%	száma	átlag fizetése	%		
4	2750	4.9	6	2200	7.3	5	500	6.1	82	1302
.	.	.	6	2200	4.88	.	.	.	123	1197
.	.	.	7	2228	16.28	2	500	4.65	335	1168
.	.	.	.	.	.	.	.	.	43	1147
16	2750	1.12	70	2203	4.92	80	448	6.19	1421	1043
.	.	.	.	.	.	.	.	.	211	1040
64	2760	.	77	2203	.	325	500	.	5530	971
4	2875	0.3	17	2235	1.4	79	400	6.2	1268	931
11	2773	0.44	12	2200	0.48	127	424	5.11	2484	892
.	.	.	.	.	.	72	376	3.20	2258	837
6	2750	0.3	22	2218	1.0	45	400	13.20	341	821
.	.	.	1	2200	0.29	.	.	.	56	1236
4	3050	7.1	3	2130	5.3	.	.	.	35	1236
2	2500	5.7	4	2200	11.4	.	.	.	4077	1115
110	2855	2.7	150	2062	3.7	60	535	20	292	987
1	3100	0.3	14	1928	4.8	6	440	15.0	40	907
3	2000	7.5	1	1500	2.5	78	417	15.51	503	801
5	2500	0.99	27	1667	5.36	.	.	.		

Állati ágak személyzete a rangosztályokba
aknál ugyanis az osztályozás nem olyan,

lenni; mindezek tekintetében pedig a mi erdőtisztjeink és a németországiak között jogosan nem lehet megkülönböztetést tenni, mert kvalifikációjuk s társadalmi állásuk egyenlő; s a megélhetési viszonyok sem terheesebbek ott, mint nálunk.

Egyébiránt tisztelettel meg kell jegyeznünk, hogy részünkről a magyar állami erdőtisztek javadalmazását még akkor is aránytalanul csekélynek találjuk, ha első sorban a gazdasági eredményt vesszük figyelembe. Mert például Ausztriában az állami erdők — mint tudva van — jóval kevesebbet jövedelmeznek, mint Magyarországon s mégis az erdőtisztek ott sokkal jobban vannak fizetve, mint nálunk.

Ott az ugynevezett »Forst- und Domänen-Verwalter«-ek, kik a mi kezelő erdészeink és főerdészeink hatáskörét töltik be, s a személyzetnek szintén zömét képviselik, egy negyed-részben 900—950 frttal, felerészben 1100—1200 frttal és egy negyed-részben 1.400—1.500 frttal vannak javadalmazva, holott nálunk az erdészek és főerdészek — miként már többször említettük — körülbelül egyenlő arányban 600, 700 és 800 frtot, vagyis átlag 325, 450 és 650 frttal kisebb fizetést élveznek.

De ha nem is fordulunk külföldi példákhoz, majdnem ugyanezt a különbséget találjuk itthon is, például a magyar bányászati és kohászati tisztviselőkkel szemben, kik a mellett, hogy az erdészekénél jóval magasabb fizetést élveznek, még igen jelentékeny összeget képviselő tantiemben és sokan közülök fa- és földjárandóságban is részesülnek; pedig a bányák jövedelmezőség tekintetében messze hátra állanak az erdészethez képest.

Ezen tényekkel szemben valóban megfoghatatlannak kellene tartanunk az okot, melyért nálunk az állami erdőtisztek ily mostoha elbánásban részesítettek, ha nem forogna fenn egy körülmény, mely legalább első tekintetre magyará-

zataúl szolgálhat a megkülönböztetésnek, az a körülmény tudniillik, hogy az állami erdőtisztek, — mint sok oldalról felemlíteni szokták — a fizetésen kívül némely mellékilletményekben is részesülnek, oly mellékilletményekben, melyek közfelfogás szerint busásan pótolhatják a csekély fizetéseket.

A mi meggyőződésünk szerint azonban, Nagyméltóságú Minister ur, ez a feltevés határozottan téves, annyira téves, hogy az állami erdőtiszteknek, ha másként czélt nem érhetnének, okvetetlenül ezen mellékilletmények teljes megszüntetését és a rangjuknak megfelelő általános tisztviselői fizetéseknak utalványozását kellene kérniök.

Még abban az esetben is feltétlenül ezt kellene kérniök, ha mellékilletményeik valóban pótolnák a fizetésbeli különbözeteket, mert akkor is azt a nem jelentéktelen előnyt biztosítanák maguknak és családjuknak, hogy annak idején jóval nagyobb nyugdíjban részesülnének, mint most, midőn nyugdíjuk csupán a csekély fizetés után szabatik ki.

Tényleg azonban e mellékilletmények távolról sem birnak akkora értékkel, hogy az állami erdőtiszteket, habár csak tényleges szolgálati idejük alatt is, kárpótolhatnák csekély fizetésükért. Sőt határozottan lehet állítani, hogy e mellékilletmények egy része a valóságban nem is személyi járandóság, hanem olyan illetmény, mely tulajdonképen kész kiadások fedezésére használtatik fel.

Az első ezen mellékilletmények között a természetbeni lakás, melylyel azonban az erdészeti személyzetnek nem minden tagja bir. Azokra nézve, kik e kedvezményben részesülnek, mindenesetre jótétemény a természetbeni lakás az ahoz tartozó kisebb-nagyobb kert, ámde fizetést pótló illetménynek még sem tekinthető, mert azok, a kik természetbeni lakással vannak ellátva, viszont lakpénzben nem részesülnek.

Ellenben azok, kik természetbeni lakással nem bírnak, — s ezeknek száma is jelentékeny — még a lakáskérdés tekintetében is kedvezőtlenebb helyzetben vannak, mint más tisztviselők, mert lakpénzük rendszerint a fizetés 15%-ában lévén megszabva, csekély fizetésük után aránylag csekélyebb lakpénzt is élveznek. A községi erdők kezelésénél alkalmazott erdészek és főerdészek például, kik egy-kettő kivételével nem bírnak természetbeni lakással, mindössze 90, 105 és 120 forint lakpénzt kapnak, s ennek folytán alig van közöttük olyan, ki lakásának bérét ne volna kénytelen, amugy is csekély fizetéséből, pótolni.

A természetbeni lakás tehát egészben véve nem javítja a személyzet helyzetét, s e miatt a mostani fizetéseket továbbra is meghagyni már csak azért sem volna méltányos, mert tudvalevőleg más szolgálati ágaknál, például a bányászatnál is a tisztviselők legnagyobb része részesül e jótétményben a nélkül, hogy ennek értéke a fizetésbe annak idején betudatott volna.

A másik illetmény a tűzifa-járandóság, mely a 600—800 frtos tisztviselőknek 42—48 ürméter, a magasabb ranguaknál pedig 54—72 ürméter fából áll. Piaczi árak szerint számítva ez a járandóság helyenkint kétséggel jelentékeny összeget képvisel, de magukra a tisztviselőkre nézve valami nagy értékkel még sem bír, mert ha a tüzelőanyagról maguk gondoskodnának, szükségleteiket a kevés kelendősséggel bíró választékokból, az idegenekre nézve fennálló taxák szerint is, a legtöbb állomáson aránylag igen csekély összegért fedezhetnék.

Az pedig, hogy a tisztviselők az illetmény fejében kapott első minőségű hasábfát eladják s helyette kevesebb költséggel olcsóbb tüzelő anyagot szerezzenek be, avagy habár csak a megtakarított felesleget értékesítsék, mostanáig

szigoruan tiltva volt s a szolgálat érdekében a sokféle gyanúsítás kikerülése czéljából, ugy hisszük, ezentul sem lesz megengedhető.

Ily körülmények között tehát a failletmény, bármily drága anyagból is szolgáltatassék ki, nagyobb értékkel még sem bir a tisztviselőkre nézve, mint a mennyibe a legolcsóbb tüzelőanyag beszerzése kerül; ez pedig nálunk, hol az erdő termésének egy része vagy egyáltalában nem, vagy csak alacsony árakon értékesithető, a legtöbb helyen valóban csekély összeget tesz ki.

Végül a harmadik mellékilletménye az erdészeti tisztviselőknak az ugynevezett földjárandóság, mely a 600—800 frtos tisztviselőknél az alsóbb kerületekben 5, a felvidéken 10 hold, s a magasabb rangu tisztviselőknél pedig amott 8—15, itt pedig 12—15 katasztrális holdnyi kincstári földnek díjtalan használatából áll s csak az 5 erdőigazgatónál emelkedik 20 holdra.

Miután azonban nem mindenütt áll kincstári föld rendelkezésre, a személyzet egy jelentékeny része természetbeni járandóság helyett 5, s illetve az alsó kerületekben 10 forint váltságdíjat kap holdankint. Ezen utóbbiaknál tehát ezen illetmény értéke 50 forint, s illetve magasabb rangu tisztviselőknél 80—150 frtot képvisel. És ennél legalább a felvidéken, hol többnyire csak széna termelhető, a természetben kiszolgáltatót járandóságok sem birnak nagyobb értékkel s így csak egyes állomásokon jutnak ezen a czimen az illető tisztviselők jelentékenyebb bevételhez.

Egészen véve tehát a mi adataink szerint, tekintve azt, hogy az alsóbb rangu tisztviselők száma a tulnyomó, ebből az illetményből nem esik több átlag egy tisztviselőre 70 frtnál, lényegesen tehát ez sem változtathat az erdőtisztek helyzetén, annál kevésbé, mert a földilletmény a

II. Táblázat,

A magasabb kvalifikációval bíró tisztviselők létszámáról, átlag
százalék

Folyó szám		Az V-ik		
		rangosztályba sorozott tisztviselők		
		száma	átlag fizetése	%
1	A jogügyi igazgatóságnál és a kincstári ügyészségeknél alkalmazott tisztviselők	1	5000	1.7
2	A bányakapitányságoknál alkalmazott tisztviselők	.	.	.
3	A postánál és távirvánál alkalmazott tisztviselők	.	.	.
4	Kir. törvényszékeknél, járásbíróságoknál és kir. ügyészségeknél alkalmazott tisztviselők	.	.	.
5	A pénzügyi igazgatóságoknál, a fővárosi erdőfelügyelő-ségnél, a központi földadó nyilvántartási és helyszinelési felügyelőségeknél alkalmazott tisztviselők	1	4000	.
6	Vízépítészeti hivataloknál alkalm. műszaki személyzet	.	.	.
7	Az államépítészeti hivataloknál, a tengeri hajózásnál, a postánál és távirvánál alkalmazott felügyelők, fő-mérnökök és segédmérnökök	.	.	.
8	Állandó kataszternél alkalmazott tisztviselők	.	.	.
9	A bányászatnál és a vasműveknél alkalmazott tisztviselők	2	4500	0.8
10	Az államerdészethnél alkalm. tisztv.	.	.	.

Megjegyzés Ezen táblázatba az I. táblázat 6., 9., 11., 12., 13. és 15. tételei alatt felsorolt szolgálati ágak azért nem vétettek fel, mert a 6. és 11-nél: magasabb kvalifikációhoz kötött állomások nincsenek; a 9-nél csak 14 ily állomás van; a 12, 13 és 15-nél pedig arról, hogy hány állomáson követeltetik magasabb kvalifikáció, nem állottak adatok rendelkezésre.

II. Táblázat.

fizetéséről és a különböző fizetési osztályokba besorozott állomások arányáról.

A VI-ik			A VII-ik			Rangosztály nélküli gyakornokok			Az összes tiszt- viselők száma	Esik egy tiszt- viselőre átlag fizetés
rangosztályba sorozott tisztviselők										
száma	átlag fizetése	%	száma	átlag fizetése	%	száma	átlag fizetése	%		
4	2750	6.6	6	2200	9.8	5	500	8.2	61	1511
.	.	.	7	2228	25.9	2	500	7.4	27	1422
11	2773	7.7	12	2200	8.4	30	500	21.0	143	2279
64	2750	2.20	77	2206	2.60	325	500	11.0	2948	1269
16	2750	1.7	70	2203	7.7	65	500	7.1	917	1262
.	.	.	6	2200	4.88	.	.	.	123	1197
.	.	.	.	.	.	.	.	.	335	1168
.	.	.	1	2200	0.5	.	.	.	204	1012
1	3100	0.4	14	1928	5.4	56	526	21.8	257	1005
5	2500	1.2	27	1667	5.5	78	417	15.9	488	800

III. táblázat.

A kincstárnál, az állami kezelésbe vett községi erdőknél, az erdő-
tisztviselők mel-

Kezelési ág	A V-ik		A VI-ik		A VII-ik		A VIII-ik		A IX-ik				
	rangosztályba sorozott												
	száma	összes melléklet- ményeik értéke	esik átlag egy tiszt- vis. mellékletm.	száma	összes mellék- illetm. értéke	esik átl. I tisztv. mellékilletm.	száma	összes mellék- illetm. értéke	esik átl. I tisztv. mellékilletm.	száma	összes mellék- illetm. értéke	esik átl. I tisztv. mellékilletm.	
	frt	frt		frt	frt		frt	frt		frt	frt		
Erdészeti	—	—	—	5 1674	335	27	1414	52	37	7497	203	15 19477	134

III. Táblázat.

felügyelőségeknél és az erdőőri szakiskoláknál alkalmazott erdészeti lékilletményeiről

A X-ik			A XI-ik			Rangoszt. nélk. gyakornokok		Az összes tisztviselők mellékletm. értéke	Eszik 1 tisztviselőre átl. mellékletm. fejében	A mellékletményekkel bíró tisztvis. száma	Eszik a mellékletményekkel bíró tisztviselők közül 1 tisztviselőre átlag	
tisztviselők						Rangoszt. nélk. gyakornokok						
száma	összes mellék- illetmények értéke	esik átl. 1 tisztv. mellékletm.	száma	összes mellék- illetm. értéke	esik átl. 1 tisztv. mellékletm.	száma	összes mellék- illetm. értéke	esik átl. 1 tisztv. mellékletm.	frt	frt	frt	
	frt	frt		frt	frt		frt	frt				frt
180	23020	128	31	—	—	78	—	—	53082	105·50	351	151·20

tisztviselők nagy részére nézve, mint már említettük, nem képez tulajdonképeni személyes javadalmazást.

A kezelésnél alkalmazott tisztviselők ugyanis, kevés kivétellel, lótartásra vannak kötelezve; a ló, kocsi és szerzőm beszerzéssel s továbbá a ló- és kocsistartással járó kiadások fedezésére azonban a gondnokságokban alkalmazott erdőtiszték mindössze 350 frtot, sőt az alsó vidéken, hol a földilletmény értékesebb, csak 250 frtot, az igazgatósági tisztviselők pedig 500—600 frtot kapnak átalányképen, úgy, hogy e nemű összes készkiadásaitak legfeljebb csak úgy fedezhetik, ha illetményföldjüket takarmánytermelésre használják fel, vagy a termés árával takarmányt szereznek be, sőt a legtöbb helyen még fizetésükből is pótolni kénytelenek a tisztviselők átalányukat, mert ez alig elég a kocsis tartásra.

Igazságosan tehát a földilletmény inkább teherrel járó illetmények közé számítandó, s ép ezért nem is képezhet fizetésbeli kárpótlást a tisztviselőkre nézve.

De ha személyes járandóságnak volna is a földilletmény tekinthető, ez és a failletmény együtt véve sem tesz ki a mi részletes számításaink szerint átlagosan többet, azon 351 tisztviselőnél, a kik élvezetükben részesülnek, 150 frtnál, az egész személyzetre számítva pedig, ezen mellékilletmények az idecsatolt kimutatás IV. táblázata szerint mindössze 101 frt 50 krt képviselnek. Ha tehát ez az összeg a fizetéshez hozzá is számítatik, az erdőtiszték átlag javadalmazása ekkor sem emelkedik magasabbra 901 forintonál, tehát még így is jóval csekélyebb marad, mint a többi szolgálati ágaké.

Azt az ellenvetést is gyakran hallani lehet, hogy az erdőtiszték nagy része exponált helyeken: falvakban, kis

városokban lakik, hol olcsó az élet s könnyebben kielégíthetők az igények.

Ámde ez az első tekintetre nagy előnynek látszó körülmény is kétséges értékű, s ha az exponált helyen való lakás tényleg előnyös is a megélhetés szempontjából a fiatal tisztviselőkre nézve, azonnal súlyos teherré változik át, mi-helyt a gyermekek iskoláztatásának ideje bekövetkezik; mert ha egy 600—800 frtos tisztviselőnek csak egyetlen gyermeket is házon kívül kell neveltetni, oly súlyos terheket kell magára vállalnia, melyekért az olcsóbb falusi élet nem nyújthat kárpótlást. És hogy ez a helyzet az állami erdő-tisztelnél gyakran bekövetkezik, következtetni lehet már abból is, hogy azon 193 város és község közül, hol az állami erdőtisztiek elhelyezve vannak, mindössze csak 31 helyen van elemi iskola mellett egyszersmind középiskola is, 90 állomáson legfeljebb csak a polgári és elemi iskolákat végezhetik otthon a tisztviselők gyermekei, 72 állomásról pedig már az elemi iskoláktól kezdve házon kívül kell neveltetni őket.

Ily körülmények között tehát a félreeső vidékeken való lakás nemesak nem mehet előny számba, hanem ellenkezőleg, inkább bajnak tekintendő, mely inkább a javadal-mazás emelését, mintsem annak alábbszállítását teszi indokolttá.

Ausztriában tényleg tekintettel is vannak erre, s az exponált helyeken alkalmazott tisztviselőket egyebek mellett abban a kedvezményben is részesítik, hogy természetbeni lakásuk mellett működési pótlékukat is meghagyják, daczára annak, hogy az általános szabályok szerint a természetbeni lakással ellátott tisztviselők működési pótlékot nem élvezhetnek.

Meggyőződésünk szerint tehát egyetlen egy elfogadható

ok sincs, mely miatt az állam szolgálatában álló erdőtiszteteket javadalmazás tekintetében más tisztviselők mögé kellene helyezni, s ép ezért bizton reméljük is, hogy Nagyméltóságod, ki az általunk eddig elmondottak felől teljesen tájékozva van, az esetleg felmerülő pénzügyi és más nehézségek daczára is módot és eszközt fog találni arra, hogy most, midőn a törvényhozás böles gondoskodása folytán a többi állami tisztviselők helyzete lényeges javuláson ment keresztül, az állami erdőtiszték eddigi javadalmazási rendszere is alapos revízió alá vétessék, s legalább a jövő évtől kezdve az erdőtiszték is olyan elbánásban részesíttessenek, a milyenre kvalifikációjuknál, társadalmi állásuknál és elvitázhatatlanul nehéz és terhes szolgálatuknál fogva más hasonló állásu tisztviselőkhöz képest méltányosan igényt tarthatnak.

Annyival is inkább remélni merjük ezt, mert az erdőtiszték eddigi tarthatatlan helyzetének javítását, az érdekeltek méltánylást érdemlő személyi érdekein kívül, meggyőződésünk szerint maga a kincstár érdeke, sőt az ország általános erdőgazdasági érdekei is megkívánják. Mert kétségtelen, hogy a kincstári erdőtiszték működése a gazdasági eredmények tekintetében is sokkal sikeresebb lesz, ha a tisztviselők az életfentartás nehéz gondjaitól menekülve, odaadással és lelkesedéssel végezhetik teendőiket, s nem lesznek kitéve annak a veszedelemnek, hogy az anyagi gondok által elkedvetlenítve közönyössé váljanak hivatásuk és feladatuk iránt, s esetleg lazán fogják fel még azokat a kötelességeket is, melyeket nem annyira a szabályok irnak elő, mint inkább a lelkiismeret, s melyeket ép azért nem is a felebbvalók szigora és ellenőrzése, hanem egyedül a lelkiismeret tarthat ébren.

Az országos érdekek szempontjából pedig még inkább

szükséges és kívánatos, hogy az állami erdészet nagy személyzete helyzetével megelégedett legyen, hivatását nagyra becsülje és feladatait lelkesülten töltsse be, mert a társadalom nálunk, hol az erdészet terén minden tekintetben az állam viszi a vezérszerepet, az itt tapasztaltak után ítéli meg az egész erdészeti pályát, s ennél fogva a művelt középosztály is csak akkor lesz hajlandó törekvő, tehetséges fiait e pályára küldeni, ha a tényleges állapotok arról győzik meg, hogy tehetséggel és szorgalommal ezen a téren is ép oly tisztességes állást és biztos jövőt lehet elérni, mint hasonló szellemi tőkével bármely más pályán.

Már pedig megbizható, művelt és képzett elemekre az erdészetenél nem csak közgazdasági érdekeink szempontjából, a fejlődésben levő erdőgazdaság teljes felvirágoztatása céljából van nagy szükség, hanem a magasabb állami szempontok is azt kívánják; mert az erdészeti szak szolgálatában állók szakszerű hivatásuk betöltése mellett a magyar állami érdekeknek és a magyar állameszmének is a legmegbízhatóbb szolgálói az ország ama félreeső vidékein, hol nagyobb-részt elhelyezve vannak, s a hol, ha hivatásuk magaslatán állanak, valóságos előőrsi szolgálatot teljesíthetnek e tekintetben.

Ha azonban az állami erdészet jelenlegi alkalmazottai körében az elégedetlenség lassankint általánossá válnék, méltán lehet attól tartani, hogy a hivatottabb elemek teljesen elriasztatnak e pályától, s az erdészet lassankint azok azilumává válik, kik más téren nem remélhetnek boldogulást; sőt bekövetkezhetik idővel az az állapot is, hogy az ország egyáltalában nem fog elég magyar szakemberrel rendelkezni.

Sőt nézetünk szerint az a körülmény, hogy a selmeczi erdőakadémia hallgatóinak létszáma, mely az erdőtörvény életbelépése után az akkor gyorsan fellendült erdészeti tevé-

kenység kecségtető hatása alatt addig soha el nem ért magasságra emelkedett, az utóbbi években megint majdnem a felére leszállt, már most is arra mutat, hogy a magyar társadalom nem tekinti többé olyan pályának az erdészetet, melyre fiait megnyugvással küldhetné.

A mi ezek után magát a kérdés érdemét, t. i. az erdészetnél fennálló javadalmazások javításának módját és mértékét illeti, e tekintetben — nem tartván magunkat illetékeseknek arra, hogy Nagyméltóságodnak részletes javaslatot tegyünk, — csupán annyit vagyunk bátrak tiszteletteljesen megjegyezni, hogy részünkről távolról sem azért hivatkoztunk fennebb a külföldre, mintha a mi erdőtiszteink részére is oly javadalmazást kérnénk, mint a milyenben az összehasonlításként felhozott németországi tisztviselők részesülnek, mert jól tudjuk, hogy a mi pénzügyi viszonyaink ezt nem engedik meg. De úgy véljük, hogy legalább olyan javadalmazásra, mint az osztrák állami erdőtisztek, vagy a magyar bányászati és mérnöki szak alkalmazottai, a mi erdőtiszteink is méltányosan igényt tarthatnak, s ezzel mindenesetre meg is fognak elégedni.

Hogy azonban ez elérhető legyen, szerény véleményünk szerint nem lesz elégséges a javítást csupán arra terjeszteni ki, hogy a jelenlegi szervezet szerinti különböző rangosztályokra nézve megállapított csekély fizetések az 1893. évi IV. törvényczikkben megszabott általános tisztviselői fizetésekig emeltessenek, hanem okvetetlenül szükséges lesz az is, hogy az az aránytalanság, mely a felsőbb és alsóbb fizetési osztályokba sorozott állomások száma között fentebbi adataink szerint más szolgálati ágakhoz viszonyítva fennáll, lehetőleg megszüntetessék.

E két irányban hajtva végre a reformot, nem lesz nehéz megtalálni az igazságos mértéket, s részünkről azt

hisszük, hogy a méltányos igények kielégítése pénzügyi szempontokból nem fog nehézségekbe ütközni, mert számításunk szerint a fizetések felemelése abban az esetben sem fogja az államerdészet költségvetését évi 150—160,000 forintnál nagyobb összeggel emelni, ha egyidejűleg a fizetési fokozatokban mutatkozó aránytalanság is megszüntetettik, sőt ez a többlet is csak akkor fog egész összegében szükségeltetni, ha az új szervezet szerinti keretek teljesen be lesznek töltve, a mi pedig 5 évnél előbb valószínűleg nem történik meg.

Részünkről ennyi áldozatot azon fontos érdekek kielégítésére, melyeket ezen tiszteletteljes felterjesztésünkben egész részletesen felsoroltunk, indokoltnak és lehetségesnek találván, ismételten is azon biztos reményünknek bátorkodunk kifejezést adni, hogy Nagyméltóságod az erdőtisztek erre vonatkozó kérelmét kegyes jóindulatába fogadni s a jövő évi költségvetés összeállítása alkalmáva teljesíteni is kegyeskedik.

Az országos erdészeti egyesület nevében:

Budapest, 1893. április hóban.

Gróf Tisza Lajos s. k.
elnök.

Az új vasuti üzletszabályzat határozmányai, vonatkozással a fakereskedésre.

Irta: Erdösi Baiersdorf Károly.

Az osztrák-magyar államvasutakon 1893. évi január hó 1-sejével életbe lépett új üzletszabályzat s a vasutak által egyidejűleg alkalmazott s az eddigiektől lényegesen eltérő közös határozmányok az áruk szállitá-